

VÝROČNÁ SPRÁVA 2000

THE 2000 ANNUAL REPORT

OBSAH

<u>Príhovor predsedu úradu</u>	
<u>Vedenie úradu</u>	
<u>Právo a politika ochrany hospodárskej súťaže</u>	
	<u>Súčasný právny stav</u>
	<u>Návrhy zmien v súťažnom práve</u>
<u>Uplatňovanie zákona o ochrane hospodárskej súťaže</u>	
	<u>Protisúťažné praktiky</u>
	<u>Kontrola koncentrácií</u>
	<u>Postup voči orgánom štátnej správy a obciam</u>
	<u>Pokuty</u>
	<u>Preskúvanie zákonnosti rozhodnutí úradu Najvyšším súdom SR</u>
<u>Formovanie a implementácia iných politík</u>	
<u>Medzinárodná spolupráca</u>	

PETER NIŽŇANSKÝ
PRESEDA PROTIMONOPOLNÉHO ÚRADU SR

Naším cieľom nie je ukladať podnikateľom pokuty, ako si to mnohí myslia, ale dosiahnuť, aby všetci účastníci trhu mali vytvorené rovnaké podmienky v súťaži o zákazníka, aby zákazník bol pre výrobcu alebo dodávateľa vždy vážnym a rovnocenným partnerom.

- AD USUM PUBLICUM -

Peter Nižňanský
predseda úradu

PRÁVO A POLITIKA OCHRANY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Súčasný právny stav

Ochranu hospodárskej súťaže v Slovenskej republike upravujú nasledovné právne predpisy:

- Ústava Slovenskej republiky, čl. 55 ods. 2, kde sa uvádza: "Slovenská republika chráni a podporuje hospodársku súťaž",
- zákon Národnej rady SR č. 188/1994 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o ochrane hospodárskej súťaže"). Subsidiárne sa na konanie pred Protimonopolným úradom SR (ďalej len "úrad") vzťahuje zákon č.71/1967 Zb. o správnom konaní,
- Trestný zákon, ktorý v § 149 vymedzuje skutkovú podstatu trestného činu zneužitia účasti na hospodárskej súťaži.

Návrhy zmien v súťažnom práve

Rok 2000 bol obzvlášť významný z hľadiska legislatívnych aktivít úradu. Výsledkom činnosti úradu v súvislosti s tvorbou právnych predpisov je návrh zákona o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR v znení neskorších predpisov, návrh vyhlášky o výpočte obratu a návrh vyhlášky o náležitostiach oznámenia koncentrácie.

- ***návrh zákona o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR v znení neskorších predpisov***

Pri jeho tvorbe úrad vychádzal z platného zákona o ochrane hospodárskej súťaže, zo skúseností úradu pri jeho aplikácii a z právnej úpravy hospodárskej súťaže v Európskej únii.

Návrh zákona bol vypracovaný v súlade s legislatívnym zámerom spracovaným v roku 1999. V súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR bol návrh zákona predmetom medzirezortného pripomienkového konania, bol predložený na rokovanie Rady hospodárskej a sociálnej dohody SR, stálej komisii Legislatívnej rady vlády SR pre obchodné a občianske právo, Legislatívnej rade vlády SR, ako aj Porade ekonomických ministrov. Návrh zákona bol taktiež konzultovaný so zástupcami direktoriátu Európskej komisie pre hospodársku súťaž a po schválení vládou SR bol informatívne predložený Rade pre malé a stredné podnikanie. Po zapracovaní pripomienok uvedených orgánov bol návrh zákona o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR v znení neskorších predpisov predložený na rokovanie vlády SR v stanovenom termíne a v októbri 2000 ho vláda schválila. Predpokladaným dňom účinnosti zákona je 1.5.2001.

Návrh zákona obsahuje v porovnaní so súčasným stavom viac definícií pojmov, nanovo bol upravený pojem podnikateľ, návrh zákona upravuje novú formu zneužívania dominantného postavenia - odmietnutie prístupu k unikátnemu zariadeniu. Úprava koncentrácií obsahuje nový režim, v ktorom sa bude posudzovať koncentrácia vo forme spoločného podniku podliehajúca kontrole úradu s cieľom alebo s následkom koordinovať súťažné správanie sa podnikateľov kontrolujúcich spoločný podnik. Výraznými zmenami v oblasti posudzovania koncentrácií sú zvýšenie prahov obrátov jej účastníkov alebo ich podielu na trhu, po dosiahnutí ktorých koncentrácia podlieha kontrole úradu, popis výpočtu obrátov pre účely nového zákona a predĺženie lehôt ako pre konanie úradu vo veciach posudzovania koncentrácií, tak aj pre úkony podnikateľov. Navrhuje sa, aby bol podnikateľ oprávnený žiadať úrad aj o stanovisko k zámeru koncentrácie. V súlade s komunitárnym súťažným právom predkladateľ navrhuje úpravu zákazu pre účastníkov koncentrácie vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce zo vzniku koncentrácie až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o nej a úpravu výnimiek zo zákona alebo výnimiek spod tohto zákazu poskytnutých úradom vo forme rozhodnutia. V tretej časti nového zákona sa zriaďuje kolektívny orgán rozhodujúci o rozklade, preskúmavajúci rozhodnutie mimo odvolacieho konania, rozhodujúci o obnove konania a o proteste prokurátora, čo je prínosom k zabezpečeniu väčšej nezávislosti a objektívnosti rozhodovania úradu v odvolacích konaniach. Zmena nastala tiež v kreovaní predsedu úradu, ktorého bude menovať a odvolávať prezident SR na návrh vlády SR. V rámci ustanovení o konaní návrh obsahuje presnejšiu a podrobnejšiu úpravu, osobitne upravuje práva tretích strán, ktorými sú právo byť vypočutý, zúčastniť sa na ústnom konaní a vyjadriť svoje stanovisko. Všeobecná lehota na rozhodnutie úradu sa navrhuje dlhšia ako je v súčasnosti stanovená v Správnom poriadku, ktorý sa naďalej aplikuje subsidiárne k zákonu o ochrane hospodárskej súťaže. Osobitné ustanovenia upravujú inštitút rozkladu, jeho vzdanie sa a späťvzatie. Ďalšie rozšírenie právnej úpravy sa týka pokút. Nová je úprava lehôt na uloženie pokuty, pričom úrad rozlišuje subjektívnu 4-ročnú a objektívnu 8-ročnú lehotu, návrh zákona tiež obsahuje podrobnejší popis kritérií, na základe ktorých úrad určuje výšku pokuty. Úplne novým inštitútom je zníženie alebo vylúčenie pokuty pri kumulatívnom splnení taxatívne stanovených podmienok pri dohodách obmedzujúcich súťaž.

- ***návrh vyhlášky o výpočte obrátu a návrh vyhlášky o náležitostiach oznámenia koncentrácie***

Návrh zákona obsahuje ustanovenie splnomocňujúce úrad na vydanie troch vyhlášok. Dve z nich, o náležitostiach oznámenia koncentrácie a o výpočte obrátu, nadobudnú účinnosť dňa 1.5. 2001, t.j. dňom nadobudnutia účinnosti zákona. Vyhláška o náležitostiach oznámenia koncentrácie bola spracovaná najmä na základe príslušných právnych predpisov Európskej

únie a vyhláška o výpočte obratu vychádza zo skúseností úradu. Obe vyhlášky boli spracované za účelom lepšej orientácie podnikateľov oznamujúcich koncentráciu.

UPLATŇOVANIE ZÁKONA O OCHRANE HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Protisúťažné praktiky

V roku 2000 úrad celkovo posudzoval 64 prípadov v správnom konaní, ktoré považoval, alebo zo strany navrhovateľov boli označované za protisúťažné praktiky. Z toho bolo posudzovaných 29 dohôd, ktoré obmedzili alebo mohli obmedziť hospodársku súťaž. Zvyšných 35 prípadov sa týkalo posúdenia praktík zneužívania dominantného postavenia na relevantných trhoch SR.

Celkovo bolo v hodnotenom období v týchto prípadoch vydaných 62 rozhodnutí, z toho 42 vo veci a 20 bolo procesných rozhodnutí.

Dohody obmedzujúce hospodársku súťaž

Zákon o ochrane hospodárskej súťaže v § 3 stanovuje, že dohody alebo zosúladené postupy podnikateľov, ako aj rozhodnutia združení podnikateľov, ktoré majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzovanie súťaže, sú zakázané, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak. Zakázanými sú najmä dohody obmedzujúce súťaž, ktoré obsahujú priame alebo nepriame určenie cien tovaru, záväzok obmedzenia alebo kontroly výroby, odbytu, technického rozvoja alebo investícií, rozdelenie trhu alebo zdrojov zásobovania, záväzok účastníkov, že voči jednotlivým podnikateľom budú pri plnení rovnakej povahy uplatňovať rozdielne obchodné podmienky alebo podmienky, že uzatvorenie zmlúv bude viazané na prijatie dodatočných záväzkov, ktoré ani svojou povahou, ani podľa obchodných zvyklostí s predmetom zmlúv nesúvisia.

V roku 2000 bolo posudzovaných celkom 29 prípadov, vydaných bolo 23 rozhodnutí vo veci, 6 rozhodnutí procesných a 8 prípadov nebolo uzavretých do konca roka 2000.

Účastníci správneho konania v 16 prípadoch podali rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu, z toho 5 prípadov nebolo do konca roka 2000 uzavretých.

MATADOR a.s. Púchov a exkluzívny predajca GMZ, spol. s r.o. Tvrdošín *(dohoda obmedzujúca hospodársku súťaž)*

Úrad začal z vlastného podnetu 11 správnych konaní vo veci dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž uzatvorených a plnených podnikateľom Matador a.s. Púchov (ďalej len "Matador") a 11 "exkluzívnymi predajcami". Do tejto skupiny boli podnikateľom Matador

zaradení predajcova na základe splnenia predpísaných kritérií. Jedným z kritérií bol záväzok predajcu odoberať všetok tovar iných značiek (autoplášte, autoduše a autovložky) výhradne od podnikateľa Matador. Ďalšími kritériami bolo stanovenie minimálneho odberu, právo kontroly predaja a určenie sankčného postihu v prípade nedodržania dohodnutých podmienok. Vzhľadom na skutočnosť, že tieto konania skutkovo spolu súvisia a že jeden z účastníkov dohody obmedzujúcej súťaž je v každom konaní ten istý, t.j. podnikateľ Matador, ako príklad uvádzame popis konania vo veci zakázanej dohody obmedzujúcej súťaž medzi podnikateľom Matador a Pneuservis GMZ, spol. s r.o. Tvrdošín (ďalej len "GMZ Tvrdošín"). Základom skúmania dohody obmedzujúcej súťaž bola kúpna zmluva uzatvorená medzi podnikateľmi Matador a GMZ Tvrdošín, ktorá obsahovala záväzok predávajúceho (Matadoru) dodať kupujúcemu (GMZ Tvrdošín) autoplášte, autoduše a autovložky a protektory podľa objednávky, ktorá tvorí jej neoddeliteľnú súčasť, zo skladu predajnej siete Matador a záväzok kupujúceho prevziať tovar a zaplatiť dohodnutú cenu. Predmet kúpnej zmluvy bol v jej Dodatku č.1 (ďalej len "dodatok") rozšírený o odber všetkého tovaru (autoplášte, autoduše a autovložky všetkých značiek), ktorý je predmetom jeho ďalšieho predaja výhradne od predávajúceho, t.j. od podnikateľa Matador.

V zmysle uzatvorenej kúpnej zmluvy vystupoval podnikateľ GMZ Tvrdošín na trhu ako kupujúci a následný predajca autoplášťov, autoduší a autovložiek všetkých značiek. Druhá zmluvná strana podnikateľ Matador nevystupoval na trhu len ako predajca výrobkov svojej značky, ale aj ako predajca nakúpeného, resp. dovezeného sortimentu autoplášťov a autoduší, ktorý si mohol kupujúci zabezpečiť aj z iných zdrojov za výhodnejších dodacích a cenových podmienok. Exkluzívny predajca podnikateľ GMZ Tvrdošín prijal záväzok vo forme výhradného nákupu všetkých značiek autoplášťov, autoduší a autovložiek od podnikateľa Matador, z ktorého nepriamo vyplýval zákaz obchodovania s konkurenčnými podnikateľmi predávajúcimi rovnaký alebo ekvivalentný sortiment tovarov. Tento zákaz bol podporený aj ďalšími podmienkami obsiahnutými v dodatku ku kúpnej zmluve, v ktorom bol príslušnému predajcovi podnikateľovi GMZ Tvrdošín stanovený minimálny ročný odber v objeme 10 mil. Sk bez DPH a v prípade nedodržania dohodnutých podmienok výhradného nákupu povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 50 % obratu za posledné 3 mesiace. Uvedenými sankčnými opatreniami nebola daná možnosť kupujúcemu rozhodnúť sa pre nákup rovnakých výrobkov od iného predajcu za výhodnejších podmienok. Limitujúca podmienka odberu vo finančnom vyjadrení nútila exkluzívneho predajcu orientovať sa na podnikateľa Matador a na tovary, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy a dodatku.

Zákon o ochrane hospodárskej súťaže v ustanovení § 3 vyžaduje preukázanie, že dohody obmedzujúce súťaž majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzovanie súťaže. Zároveň v ustanovení § 5 stanovuje štyri podmienky, v prípade súčasného splnenia ktorých sa na dohodu obmedzujúcu súťaž nevzťahuje zákonný zákaz. Úrad sa zaoberal skúmaním týchto podmienok a preukázal, že ide o dohodu obmedzujúcu súťaž s negatívnym dopadom na trh, pretože táto nespĺňala štyri zákonom stanovené podmienky. Úrad dospel k tomuto záveru na základe vyjadrení samotných účastníkov dohody, ktorí priamo i nepriamo potvrdili, že predmetná dohoda deformedovala distribúciu autoplášťov a autoduší na trhu SR vzhľadom na neschopnosť podnikateľa Matador zabezpečiť väčšinu sortimentu dovážaných značiek v požadovaných dodacích lehotách a v prisľúbených cenových reláciách. V súvislosti s vyššími predajnými cenami dovážaných značiek predávaných prostredníctvom Matadoru v porovnaní s ostatnými konkurenčnými predajcami na trhu SR, museli byť tieto následne premietnuté aj do výšky predajných cien pre konečného spotrebiteľa. Druhý účastník dohody, podnikateľ Matador, potvrdil na rokovaniach svoju zhoršenú finančnú situáciu, s ktorou súvisela nepružnosť v zabezpečovaní tovaru dovážaných značiek pre exkluzívneho predajcu. V mesiacoch apríl - máj 1999 informoval preto exkluzívneho predajcu GMZ Tvrdošín o situácii v nákupe dovozného sortimentu a povolil mu nákup tovaru, ktorý nemal k dispozícii vo svojom sklade,

priamo od iných dovozcov v Slovenskej republike.

Predmetná dohoda obmedzujúca súťaž bola prínosom len pre strany dohody. Pre podnikateľa Matador zabezpečovala obrat na požadovanej úrovni a pre exkluzívneho predajcu finančné výhody vo forme 3 %-ného rabatu, na ktorom sa však konečný spotrebiteľ nepodielal, z čoho jednoznačne vyplýva cieľ predmetnej dohody obmedzujúcej súťaže.

Prvostupňový orgán vyhodnotil negatívny dopad tejto dohody na účastníkov relevantného trhu v dvoch rovinách:

1. na spotrebiteľov

- neprispievala k zlepšeniu distribúcie tovarov v súvislosti s nepružnosťou zabezpečovania autoplášťov a autoduší dovážaných značiek a ich dlhým dodávkovým cyklom,*
- neposkytovala spotrebiteľom ani primeranú časť prospechu vzhľadom na znevýhodňovanie spotrebiteľov vyššími predajnými cenami, v ktorých boli premietnuté vyššie predajné ceny Matadoru,*
- zároveň umožnila účastníkom dohody vylúčiť súťaž vo vzťahu k podstatnej časti dotknutého tovaru.*

2. negatívny dopad na ostatných distribútorov a predajcov

- boli vytvorené podmienky pre znižovanie účasti iných značiek na trhu predaja,*
- bol vytvorený predpoklad pre následné zníženie počtu existujúcich predajcov na trhu autoplášťov, autoduší a autovložiek,*
- komplikovala ďalším značkám možnosť preniknúť a osvedčiť sa na predmetnom trhu cez existujúcich predajcov.*

Prvostupňový orgán posúdil dohodu uzatvorenú a plnenú podnikateľmi Matador a GMZ Tvrdošín obsiahnutú v dodatku č. 1 ako zakázanú dohodu obmedzujúcu súťaž v zmysle ustanovenia § 3 ods. 2 písm. e) zákona o ochrane hospodárskej súťaže, pretože podmieňovala uzatvorenie kúpnej zmluvy viazaním na prijatie dodatočných záväzkov, obsiahnutých v dodatku ku kúpnej zmluve, ktoré svojou povahou ani podľa obchodných zvyklostí s predmetom zmluvy nesúvisia.

Druhostupňový orgán na základe podaného rozkladu podnikateľom Matador potvrdil správnosť i úplnosť dokazovania v rámci konania. Vykonal iba zmenu právneho posúdenia prípadu, čo bolo zrealizované zmenou výrokovej časti rozhodnutia, a to v tom zmysle, že ide o dohodu o výhradnom nákupe tovaru, ktorá je v zmysle § 3 ods. 1 zákona zakázaná a podľa § 3 ods. 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže neplatná.

Za porušenie zákazu uzatvoriť dohodu obmedzujúcu súťaž bola podnikateľovi Matador uložená pokuta vo výške 700.000,- Sk. Druhému účastníkovi konania podnikateľovi GMZ Tvrdošín nebola uložená pokuta z dôvodu jeho ústretovosti pri poskytovaní dôkazných prostriedkov úradu, ako aj preukázanej snahy o zmenu v podmienkach dohody obmedzujúcej súťaže ústnymi i písomnými pripomienkami na adresu podnikateľa Matador.

Podnikateľ Matador podal v zákonnej lehote žalobu na Najvyšší súd SR o preskúmanie druhostupňového rozhodnutia. Najvyšší súd SR po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so zákonom a preto žalobu podnikateľa Matador zamietol.

Rovnakým spôsobom bolo uzatvorených aj ďalších 10 dohôd obmedzujúcich súťaž medzi podnikateľom Matador a jednotlivými exkluzívnymi predajcami (Pneu Comp s.r.o. Nové Zámky, Rotkiv s.r.o. Prešov, Technogum s.r.o. Nižná, Ladislav Smoroň - EURPAL Stará Lubovňa, Pavol Beňovič - PNEU AGRE Trenčianske Stankovce, Ján Valachovič - VAPA Kúty, Štefan Humaj - Pneuservis Bojnice, Štefan Hučko - Pneuservis Šaľa, TatraCredit s.r.o. Kežmarok, BOAN - Anton Bottan Pezinok). Podnikateľovi Matador bola rozhodnutiami v týchto správnych konaniach uložená pokuta vo výške 7,2 mil. Sk a exkluzívnym predajcom súhrnne v sume 270 tis. Sk.

- *Správne konanie začaté dňa: 30.7.1999*
- *Rozhodnutie č. 99/KV/B/1/305 vydané dňa: 26.11.1999*
- *Odvolanie proti rozhodnutiu podané dňa: 29.12.1999*
- *Rozhodnutie č. 99/KV/P/2/159 vydané dňa 15.6.2000*
právoplatné dňa: 19.6.2000

Zneužitie dominantného postavenia

Dominantné postavenie na trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži, alebo ktorí vzhľadom na svoju ekonomickú silu sa môžu správať nezávisle vo vzťahu k iným podnikateľom a spotrebiteľom a môžu obmedzovať hospodársku súťaž (§ 7 zákona o ochrane hospodárskej súťaže). Zneužívaním dominantného postavenia, ktoré je zakázané, sa rozumie najmä priame alebo nepriame vynucovanie neprímeraných podmienok v zmluvách, obmedzenie výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor spotrebiteľov, uplatňovanie rozdielnych podmienok pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, ktorými sú títo znevýhodňovaní v hospodárskej súťaži, viazanie súhlasu s uzavretím zmluvy na podmienku, že druhá zmluvná strana odoberie aj ďalšie plnenie, ktoré s požadovaným predmetom vecne ani podľa obchodných zvyklostí nesúvisí.

V roku 2000 bolo posudzovaných celkom 35 prípadov. Vydaných bolo 19 rozhodnutí vo veci a 14 rozhodnutí procesných. Dva prípady neboli do konca roka 2000 uzavreté.

V 15 prípadoch podali účastníci konania rozklad proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu, z toho 2 prípady neboli do konca roka 2000 uzavreté.

Stredoslovenské energetické závody, š.p., Žilina (zneužitie dominantného postavenia na trhu)

Úrad začal dňa 29.3.2000 doručením podnetu podnikateľa ACER NOBA, družstvo, Machulince správne konanie vo veci zneužívania dominantného postavenia na relevantnom trhu podľa § 7 ods.5 písm.b) zákona o ochrane hospodárskej súťaže voči podnikateľovi Stredoslovenské energetické závody, š.p., Žilina (ďalej len "SSE š.p. Žilina"), ktorý neoprávnene prerušil dodávku elektrickej energie do objektov v Novej Bani, prevádzkovaných podnikateľom ACER NOBA, družstvo, Machulince.

Pri vymedzení relevantného trhu, úrad zohľadnil tri základné určujúce hľadiská, t.j. vecné, geografické a časové. Vzhľadom na to, že podnikateľ SSE š.p. Žilina bol dodávateľom elektrickej energie, ktorú pre odberateľov zabezpečuje distribučnou sieťou, vecný relevantný trh bol stanovený ako trh dodávok elektrickej energie. Vecné vymedzenie relevantného trhu zahŕňalo aj posudzovanie vzájomnej zastupiteľnosti výrobkov na trhu, ktoré sú pre uspokojenie určitých potrieb užívateľov zhodné alebo vzájomne zastupiteľné, pričom elektrickú energiu nie je možné nahradiť zhodným, zameniteľným alebo porovnateľným tovarom. Z hľadiska geografického bol relevantný trh vymedzený distribučnou sieťou podnikateľa SSE š.p. Žilina na území stredného Slovenska. Časový relevantný trh bol stanovený dňom 1.12.1999, počas ktorého bola uplatnená protisúťažná praktika prerušenia dodávky elektriny podnikateľom SSE š.p. Žilina.

Na rokovaní zástupcovia podnikateľa SSE š.p. Žilina uviedli, že k podpísaniu Obchodnej zmluvy medzi podnikateľmi SSE š.p. Žilina a ACER NOBA, družstvo, Machulince, ako aj prihlášky na odber elektriny, predchádzalo predloženie podkladov potrebných na uzavretie Obchodnej zmluvy, pričom zo strany podnikateľa ACER NOBA bola predložená Zmluva o nájme nebytových priestorov bez uvedenia súhlasu vlastníka nehnuteľnosti k odberu elektriny. Podnikateľ SSE š.p. Žilina, RZ Martin prerušil dodávku elektriny z dôvodu nepredloženia súhlasu vlastníka nehnuteľnosti zo strany družstva ACER NOBA, čo potvrdil aj v liste, zaslanom podnikateľovi ACER NOBA napriek tomu, že medzi podnikateľskými subjektami bola uzavretá Obchodná zmluva zo dňa 29.10.1999.

V priebehu konania úrad zistil a preukázal, že podnikateľ SSE š.p. Žilina v postavení prirodzeného monopolu využil voči podnikateľovi ACER NOBA, družstvo, Machulince svoju ekonomickú silu tak, že dňa 1.12.1999 prerušil dodávku elektriny na dobu 45 minút do objektov družstva ACER NOBA, Machulince napriek tomu, že bola dňa 29.10.1999 uzavretá platná Obchodná zmluva o dodávke elektriny, ktorej zmluvné podmienky boli zo strany podnikateľa ACER NOBA, družstvo, Machulince plnené. Konanie podnikateľa SSE š.p. Žilina, spočívajúce v obmedzení dodávky elektriny, malo negatívny dopad na hospodársku súťaž z dôvodu, že podnikateľ SSE š.p. Žilina mal na relevantnom trhu dominantné postavenie, pretože elektrická energia je tovar, ktorý podnikateľ ACER NOBA nie je schopný nahradiť iným zhodným, zameniteľným alebo porovnateľným tovarom, a teda nebol vystavený podstatnej súťaži a môže z hľadiska svojej ekonomickej sily zneužiť dominantné postavenie na trhu.

Úrad rozhodol podľa § 7 ods.5 písm.b) zákona o ochrane hospodárskej súťaže, že konanie podnikateľa SSE š.p. Žilina, spočívajúce v prerušení dodávky elektrickej energie podnikateľovi ACER NOBA, družstvo, Machulince, má povahu zneužívania dominantného postavenia na relevantnom trhu dodávok elektrickej energie a uložil pokutu podnikateľovi SSE š.p. Žilina vo výške 200 000,- Sk.

- *Správne konanie začaté dňa: 29.3.2000*
- *Rozhodnutie č. 2000/DZ/B/1/135 vydané dňa: 26.5.2000*
právoplatné dňa: 27.6.2000

Kontrola koncentrácií

Koncentrácia je definovaná v zákone o ochrane hospodárskej súťaže ako proces ekonomického spájania sa podnikateľov prostredníctvom zlúčenia alebo splynutia dvoch

alebo viacerých podnikateľov alebo prevodu podniku na iného podnikateľa, príp. jeho časti alebo získania kontroly jedným alebo viacerými podnikateľmi nad podnikom iného podnikateľa alebo jeho časťou. Nie každá koncentrácia podlieha kontrole úradu. Zákon presne stanovuje podmienky, pri splnení ktorých podlieha koncentrácia kontrole úradu. Úrad môže koncentráciu schváliť, schváliť so stanovenými podmienkami, alebo ju zakázať. Úrad zakáže koncentráciu, ktorá vytvára alebo posilňuje dominantné postavenie na trhu, pokiaľ účastníci nepreukážu, že táto ujma na hospodárskej súťaži bude prevážená celohospodárskymi výhodami koncentrácie (§ 10 ods. 2 zákona o ochrane hospodárskej súťaže).

V roku 2000 bolo v správnom konaní posudzovaných celkom 134 koncentrácií. Vydaných bolo 99 rozhodnutí vo veci a 40 rozhodnutí procesných. 26 prípadov nebolo do konca roka 2000 uzavretých.

Účastníci konaní týkajúcich sa koncentrácií sa odvolali proti prvostupňovým rozhodnutiam v 6 prípadoch. Všetky tieto prípady boli do konca roka 2000 uzavreté.

Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava a Priemyselná banka, a. s., Košice

(koncentrácia)

Koncentrácia podnikateľov Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava a Priemyselná banka, a. s., Košice vznikla na základe Zmluvy o predaji podniku. Účastníci koncentrácie boli univerzálne banky s platnou bankovou licenciou, pričom v čase posudzovania predmetného prípadu bola nad Priemyselnou bankou zavedená nútená správa Národnej banky Slovenska. Predmetnou zmluvou došlo k naplneniu skutkovej podstaty koncentrácie podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane hospodárskej súťaže ako procesu ekonomického spájania dvoch doposiaľ samostatných podnikateľov.

Pri posudzovaní predmetnej koncentrácie, ktorá podliehala kontrole úradu podľa § 9 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane hospodárskej súťaže, úrad vychádzal zo skutočnosti, že sa jedná o koncentráciu horizontálnu - teda o koncentráciu, ktorej účastníci pôsobia zväčša na identických relevantných trhoch. Pri definovaní relevantných trhov, na ktorých pôsobia účastníci koncentrácie, úrad vychádzal zo skutočnosti, že finančné služby poskytované bankami sa odlišujú svojím charakterom i cenovo v závislosti od typu klienta a preto rozčlenil finančné služby poskytované bankami do nasledujúcich okruhov: finančné služby poskytované obyvateľstvu, finančné služby poskytované podnikateľom a verejnému sektoru a aktivity orientované na finančné trhy. Vzhľadom na znenie § 7 ods. 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže úrad v rámci uvedených okruhov definoval jednotlivé tovarové relevantné trhy a ich priestorovú a časovú dimenziu.

V rámci finančných služieb poskytovaných obyvateľstvu úrad definoval nasledujúce tovarové relevantné trhy: vedenie bežných účtov a poskytovanie s nimi súvisiacich služieb, úsporných účtov a termínovaných účtov; prijímanie vkladov na vkladné knižky s výpovednou lehotou a bez výpovednej lehoty; poskytovanie úverov včítane hypotekárnych úverov; vydávanie a správa platobných prostriedkov; poskytovanie bezpečnostných schránok; služby obchodníka s cennými papiermi pre obyvateľstvo; zmenárenská činnosť. Pri určení priestorovej dimenzie predmetných relevantných trhov úrad vychádzal zo skutočnosti, že poskytovanie produktov a služieb v rámci predmetných finančných služieb je viazané na vzájomnú interakciu banka - klient a uskutočňuje sa v rámci vybudovanej pobočkovej siete bánk. Keďže banky, ktorých

podnikateľskou stratégiou je aktívne pôsobiť na predmetných tovarových relevantných trhoch, majú vybudovanú (alebo postupne dotvárajú) svoju pobočkovú sieť v rámci územia Slovenskej republiky, ako aj vzhľadom na rozvoj elektronického bankovníctva, ktoré umožňuje bankám poskytovať finančné služby aj v oblastiach, kde nemajú vybudované pobočky, úrad definoval priestorovú dimenziu predmetných tovarových relevantných trhov ako územie Slovenskej republiky.

V rámci finančných služieb poskytovaných podnikateľom a verejnému sektoru úrad definoval nasledujúce tovarové relevantné trhy: vedenie bežných a termínovaných účtov podnikateľských subjektov; zabezpečovanie platobného styku (zahraničného a domáceho) a zúčtovania; poskytovanie úverov podnikateľom (v domácej mene a cudzích menách); vedenie účtov a poskytovanie úverov verejnému sektoru; poskytovanie záruk; vydávanie a správa platobných prostriedkov; účasť na vydávaní cenných papierov a poskytovanie súvisiacich služieb; obchodovanie v oblasti termínovaných a opčných obchodov, včítane kurzových a úrokových obchodov; poskytovanie poradenských služieb vo veciach podnikania; obhospodarovanie cenných papierov klienta na jeho účet, včítane poradenstva; uloženie a správa cenných papierov alebo iných hodnôt; výkon funkcie depozitára; zmenárenská činnosť. Pri poskytovaní predmetných služieb podnikateľom sa jedná o celoslovenskú priestorovú dimenziu uvedených tovarových relevantných trhov, keďže súťažné podmienky poskytovania predmetných služieb sú na území Slovenskej republiky homogénne.

V rámci aktivít zameraných na finančné trhy ide hlavne o obchodovanie na peňažnom trhu z hľadiska aktívnych operácií a z hľadiska pasívnych operácií, obchodovanie na devízovom a kapitálovom trhu. Tieto trhy majú celoslovenskú priestorovú dimenziu a pokiaľ banky vstupujú na medzinárodné trhy ide o medzinárodnú priestorovú dimenziu.

Vzhľadom na to, že pri poskytovaní finančných služieb sa jedná o nepretržitý proces, úrad definoval relevantné trhy v daných oblastiach podnikateľských činností za časovo neobmedzené.

Na základe analýzy postavenia účastníkov koncentrácie na jednotlivých definovaných relevantných trhoch z hľadiska podielov na trhu, štruktúry trhu, odstupu konkurentov od predmetných podnikateľov, fázy trhu, posúdenia bariér vstupu na trh a pravdepodobnosti, včasnosti a dostatočnosti vstupu nových, najmä však potenciálnych konkurentov na trh, úrad zistil, že koncentrácia posilňuje dominantné postavenie Slovenskej sporiteľne, a. s. na relevantnom trhu poskytovaní strednodobých a dlhodobých úverov obyvateľstvu - rezidentom v slovenských korunách.

Vychádzajúc z vyjadrenia Národnej banky Slovenska, podľa ktorého neexistovalo viac záujemcov o kúpu Priemyselnej banky, a. s. a jej predaj predstavoval najúčinnnejšie riešenie nútenej správy predmetnej banky, úrad schválil koncentráciu Slovenskej sporiteľne, a. s. a Priemyselnej banky, a.s. Uskutočnenie posudzovanej koncentrácie úrad viazal na podmienku súvisiacu s hospodárskou súťažou, na základe ktorej bola Slovenská sporiteľňa, a.s. povinná najneskôr do dvanástich mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o predmetnej koncentracii previesť celý majetkový podiel v Dopravnej banke, a.s. na fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá s ňou nie je majetkovo a ani personálne prepojená.

- Správne konanie začaté dňa: 21. 12. 1999
- Rozhodnutie č. 2000/FH/4/1/127 vydané dňa: 23. 5. 2000
právoplatné dňa: 23. 5. 2000

Koncentrácia MOL Rt., Budapešť - SLOVNAFT, a.s., Bratislava
(koncentrácia)

Koncentrácia vznikla na základe Zmluvy o kúpe a upísaní akcií uzavretej dňa 31. 3. 2000 medzi spoločnosťami SLOVNAFT, a.s., Bratislava, (ďalej len "SLOVNAFT, a.s."), SLOVINTEGRA, a.s., Bratislava (ďalej len "SLOVINTEGRA, a.s."), SLOVBENA, a.s., Bratislava (ďalej len "SLOVBENA, a.s.") a MOL Rt., Budapešť (ďalej len "MOL Rt"). V dôsledku uzatvorenia predmetnej zmluvy spoločnosť MOL Rt. nadobudla 36,2% podiel na základnom imaní spoločnosti SLOVNAFT, a.s. Tým došlo k zmene výhradnej kontroly, ktorú predtým mali nad spoločnosťou SLOVNAFT, a.s. jej vrcholoví manažéri - vlastníci spoločností SLOVINTEGRA, a.s. a SLOVBENA, a.s. - na spoločnú kontrolu týchto osôb a spoločnosti MOL Rt. Tým nastala koncentrácia v zmysle § 8 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

Koncentrácia podliehala kontrole úradu podľa § 9 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane hospodárskej súťaže, nakoľko spoločný obrat účastníkov koncentrácie za rok 1999 bol najmenej 300 miliónov Sk a obidvaja účastníci koncentrácie mali za rok 1999 obrat najmenej 100 miliónov Sk.

Koncentrácia podliehala tiež kontrole úradu podľa § 9 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane hospodárskej súťaže, nakoľko spoločný podiel účastníkov koncentrácie presahoval 20% celkového obratu na vymedzených relevantných trhoch SR. Jednalo sa o horizontálnu koncentráciu, pričom vecné relevantné trhy boli stanovené ako trhy veľkoobchodu s motorovou naftou, veľkoobchodu s automobilovými benzínmi, maloobchodu s motorovou naftou a maloobchodu s automobilovými benzínmi.

Pri hodnotení úrovne konkurencie na vymedzených relevantných trhoch úrad v prvom rade vyhodnotil trhové podiely účastníkov koncentrácie a ich konkurentov na trhu. Podiely účastníkov koncentrácie boli nasledujúce:

	podiel SLOVNAFT, a.s.	podiel MOL Rt.
- trh veľkoobchodu s motorovou naftou	70,00%	4,50%
- trh veľkoobchodu s automobilovými benzínmi	63,20%	3,50%
- trh maloobchodu s motorovou naftou	45,08%	1,59%
- trh maloobchodu s automobilovými benzínmi	42,47%	2,67%.

Úrad zistil, že spoločnosť SLOVNAFT, a.s. má na všetkých vymedzených relevantných trhoch vysoký podiel a veľký odstup od svojich konkurentov, napriek tomu, že tieto podiely postupne klesajú. Úrad zároveň prišiel k záveru, že úroveň potenciálnej konkurencie na týchto relevantných trhoch SR je v dôsledku vysokých vstupných bariér na nízkej úrovni. Medzi bariéry vstupu možno zaradiť viaceré skutočnosti: malý rozsah a stagnácia týchto trhov, veľká náročnosť vstupu z hľadiska financií a ochrany životného prostredia, veľmi silné postavenie spoločnosti SLOVNAFT, a.s., ktorá je jediným tuzemským spracovateľom ropy na

týchto trhoch, ako aj rôzne administratívne bariéry, vplyv dopravných nákladov, priepustnosť hraničných prechodov a pod.

Úrad prišiel k záveru, že spoločnosť SLOVNAFT, a.s. má na všetkých vymedzených relevantných trhoch SR dominantné postavenie v zmysle § 7 ods. 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, nakoľko nebola na týchto trhoch vystavená podstatnej súťaži.

Úrad konštatoval, že v dôsledku koncentrácie sa zvýši spoločný trhový podiel účastníkov koncentrácie, posilní sa ekonomická sila spoločnosti SLOVNAFT, a.s. a zároveň sa zníži počet jej faktických konkurentov. Spoločnosť MOL Rt. pritom mala (spolu s ŤMV Slovensko, s.r.o.) najlepšie predpoklady rozvíjať svoje podnikanie na slovenskom trhu a byť v budúcnosti dôležitým konkurenčným subjektom domáceho výrobcu. Na základe týchto skutočností úrad prišiel k záveru, že koncentráciou sa posilní dominantné postavenie na trhu.

Podľa § 10 ods. 2 zákona o ochrane hospodárskej súťaže úrad zakáže koncentráciu, ktorá vytvára alebo posilňuje dominantné postavenie, ak účastníci nepreukážu, že táto ujma na hospodárskej súťaži bude prevážená celohospodárskymi výhodami koncentrácie. Na základe analýzy úrad dospel k záveru, že predložené prínosy koncentrácie prevážia obmedzenie hospodárskej súťaže len za predpokladu splnenia niektorých podmienok.

Úrad s koncentráciou súhlasil, pričom svoj súhlas viazal na splnenie nasledujúcich podmienok:

- 1. MOL Rt., SLOVINTEGRA, a.s., Bratislava a SLOVBENA, a.s., Bratislava sú povinní zachovať počet čerpacích staníc pohonných látok na území SR nimi vlastnených alebo kontrolovaných do 31.12.2004 tak, aby ich počet zodpovedal počtu čerpacích staníc, ktoré ku dňu podpisu Zmluvy o kúpe a upísaní akcií títo podnikatelia vlastnili alebo kontrolovali na území Slovenskej republiky, t.j. 333 čerpacích staníc.*
 - 2. MOL Rt., SLOVINTEGRA, a.s, SLOVBENA, a.s. sú povinní, v období od právoplatnosti rozhodnutia úradu do 31.12.2004, do 180 dní po otvorení novej čerpacej stanice pohonných látok zatvoriť alebo odpredať niektorú nimi vlastnenú alebo kontrolovanú čerpaciu stanicu alebo stanice pohonných látok s rovnakou úhrnnou projektovanou ročnou kapacitou predaja pohonných látok ako má novoootvorená čerpacia stanica. Kupujúcim nesmie byť subjekt, ktorý má štrukturálne, finančné alebo personálne väzby s MOL Rt., SLOVNAFT, a.s., SLOVINTEGRA, a.s. alebo SLOVBENA, a.s. alebo s ktoroukoľvek z ich materských alebo dcérskych spoločností.*
- Správne konanie začaté dňa: 14. 04. 2000*
 - Predbežné opatrenie č. 2000/PO/1/1/202 vydané dňa: 12. 7. 2000*
 - Rozhodnutie č. 2000/FH/1/1/262 vydané dňa: 20. 9. 2000*
právoplatné dňa: 22.9.2000

Postup voči orgánom štátnej správy a obciam

Orgány štátnej správy a obce nesmú vlastnými opatreniami, zjavnou podporou alebo inými spôsobmi obmedzovať hospodársku súťaž. Úrad môže v zmysle § 18 zákona o ochrane hospodárskej súťaže požadovať od orgánov štátnej správy a obcí nápravu.

V roku 2000 úrad posudzoval 18 prípadov možného porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže v zmysle § 18. V siedmich prípadoch úrad požadoval nápravu v zmysle § 18, z toho v šiestich prípadoch bolo žiadostiam úradu vyhovené. Štyri prípady ostali do konca roka 2000 neukončené.

Mestský úrad Detva

(požadovanie nápravy od obcí)

Dňa 15.6.2000 bola na úrad doručená sťažnosť podnikateľa Pivovar URPIŇ s.r.o., Slovenská Lupča na výhradnú exkluzivitu predaja produktov podnikateľa Pivovar ŠARIŠ a.s., Veľký Šariš počas podujatia "Folklórne slávnosti pod Poľanou".

V priebehu šetrenia úrad zistil, že Mesto Detva uzatvorilo s podnikateľom Pivovar ŠARIŠ a.s., Veľký Šariš Zmluvu o spolupráci, v ktorej sa zaviazalo v priebehu festivalu propagovať a predávať výhradne pivo značky Šariš. Ďalej bolo zistené, že Mesto Detva uzatvorilo s jednotlivými podnikateľmi, poskytujúcimi občerstvovacie služby na festivale Zmluvu o zabezpečovaní služieb, ktorou sa títo podnikatelia zaviazali okrem iného ponúkať počas konania festivalu spotrebiteľom z druhu nápoja piva výhradne pivo značky Šariš, prípadne Smädný Mních, t.j. produkty hlavného partnera festivalu - Pivovaru ŠARIŠ a.s., Veľký Šariš. Podpísaním takto formulovanej zmluvy podnikateľ Pivovar URPIŇ s.r.o., Slovenská Lupča, ako aj ostatní podnikatelia, v oblasti poskytovania občerstvovacích služieb na festivale strácali možnosť predaja piva iných značiek, čím došlo zároveň k úplnému vylúčeniu medziznačkovej súťaže v predaji piva.

Úrad po zvážení všetkých okolností a preskúmaní predložených podkladov a materiálov dospel k záveru, že Mesto Detva podpísaním Zmluvy o spolupráci s podnikateľom Pivovar ŠARIŠ a.s., Veľký Šariš vopred vylúčilo z účasti na hospodárskej súťaži ostatných podnikateľov, ktorí nepristúpili na podmienky konkretizované v Zmluve o zabezpečovaní služieb a obmedzilo medziznačkovú súťaž, čím porušilo ustanovení § 18 ods.1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, podľa ktorého orgány štátnej správy a obce nesmú vlastnými opatreniami, zjavnou podporou alebo inými spôsobmi obmedzovať hospodársku súťaž. Preto úrad v zmysle § 18 ods.3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže požiadal primátora Mesta Detva o nápravu, a to zrušením ustanovení obmedzujúcich hospodársku súťaž v Zmluve o spolupráci uzavretej medzi Mestom Detva a podnikateľom Pivovar ŠARIŠ a.s., Veľký Šariš a v Zmluvách o zabezpečení služieb uzatvorených medzi Mestom Detva a podnikateľmi zabezpečujúcimi občerstvovacie služby počas festivalu. Zároveň úrad požiadal primátora mesta Detva neuzatvárať ani v budúcnosti zmluvy s obmedzujúcimi účinkami na hospodársku súťaž na danom relevantnom trhu. Ďalej úrad žiadal, aby Mesto Detva informovalo o svojich postupoch v predmetnej veci do 30 dní odo dňa oznámenia tejto žiadosti.

Listom zo dňa 27.7.2000 primátor mesta Detva oznámil, že predmetné zmluvy boli platné len v priebehu festivalu a zároveň uviedol, že v budúcnosti Mesto Detva nepodporí a nevstúpi do žiadnych zmluvných vzťahov, ktoré by akýmkoľvek spôsobom mohli mať obmedzujúce účinky na hospodársku súťaž a postavenia podnikateľov na relevantnom trhu, ktoré by mohli byť posudzované ako odporujúce ustanoveniam zákona č. 188/1994 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov.

Šetrenie začaté dňa: 15.6.2000

Žiadosť o nápravu č.ZNE 2000/307/B vydané dňa: 7.7.2000

Pokuty

Podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže je úrad oprávnený za porušenie povinností podľa tohto zákona uložiť podnikateľovi pokutu podľa závažnosti porušenia až do výšky 10% z obratu za predchádzajúce účtovné obdobie, a ak nie je možné vyčíslit' obrat, až do výšky 10 miliónov Sk. Ak sa preukáže majetkový prospech podnikateľa v dôsledku porušenia povinnosti uloženej zákonom, uloží sa mu pokuta najmenej vo výške tohto prospechu. Pokutu môže úrad uložiť i podnikateľovi, ktorý nesplní povinnosť predložiť úradu v určenej lehote požadované podklady alebo pravdivé informácie alebo neumožní ich preverenie alebo vstup do objektov, priestorov a dopravných prostriedkov.

V hodnotenom období, t.j. v roku 2000, úrad uložil v právoplatných rozhodnutiach pokuty v celkovej výške 11 260 tis. Sk. Počas tohoto obdobia úrad vybral alebo vymohol na pokutách a penále čiastku vo výške 3 747 tis. Sk, z toho na pokutách 3 651 tis. Sk. Okrem toho bola na správnych poplatkoch daňovému úradu odvedená suma 3 832 tis. Sk.

rok	1996	1997	1998	1999	2000
uložené pokuty (tis. Sk)	5 273	6 510	14 142	6 350	11 260

Preskúvanie zákonnosti rozhodnutí úradu Najvyšším súdom SR

Podľa § 13 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ak účastník konania nesúhlasí s konečným rozhodnutím úradu, môže podať žalobu o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia na súde. Podľa § 246 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP") na preskúvanie rozhodnutí ústredných orgánov štátnej správy, t. j. aj úradu, je vecne príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky .

Najvyšší súd Slovenskej republiky v roku 2000 rozhodol v 11 prípadoch, z toho 6 konaní uznesením zastavil, keď neuznal opodstatnenosť návrhov na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Protimonopolného úradu SR. Neukončených bolo 18 prípadov.

Žaloba podnikateľa Slovnaft, a.s. Bratislava

Podnikateľ Slovnaft, a.s. Bratislava podal dňa 22. 3. 2000 na Najvyšší súd SR žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia úradu č. 99/KV/1/1/ 242 zo dňa 6. 9. 1999, ktorým úrad rozhodol, že zmluva medzi podnikateľom Slovnaft, a.s. Bratislava a podnikateľom Spektrum, s.r.o. Trenčín spĺňa podmienky určené v § 5 ods.1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže s výnimkou niektorých ustanovení a o preskúmanie rozhodnutia predsedu úradu č. 2000/FV/P/2/26 zo dňa 10. 2. 2000, ktorým zmenil výrok prvostupňového rozhodnutia tak, že zmluva medzi Slovnaft, a.s. Bratislava a Spektrum, s.r.o. Trenčín nespĺňa podmienky v zmysle § 5 ods.1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže .

Dňa 16. 10. 2000 vydal Najvyšší súd SR uznesenie č. 6 Sž 47-48/00, ktorým konanie vo veci zastavil, a to z nasledovného dôvodu:

Žalobou zo dňa 14. 3. 2000 sa Slovnaft, a.s. domáhal preskúmania oboch vyššie uvedených rozhodnutí a žiadal ich zrušiť, a to s poukazom na to, že predmetná zmluva predstavuje len rámcový zmluvný vzťah, ktorý je nástrojom pre zavedenie vzájomnej spolupráce medzi podnikateľom Slovnaft a.s. a jeho odberateľmi za účelom zlepšenia distribučného systému podnikateľa Slovnaft, a.s., posilnenia domácich podnikateľov činných na úrovni veľkoobchodu s pohonnými látkami, ako aj vytvorenia podmienok pre zníženie ceny pohonných látok pre konečných spotrebiteľov.

Paragraf 5 ods. 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže umožňoval podnikateľom v čase vydania predmetných rozhodnutí, teda pred účinnosťou novely č. 121/2000 Z.z., požiadať úrad o rozhodnutie, či jednotlivé dohody obmedzujúce súťaž podľa § 3 a § 4 spĺňajú podmienky podľa ods. 1 (negatívny atest). Vo svojom rozhodnutí Najvyšší súd SR konštatoval, že takéto rozhodnutie má osvedčujúci charakter s významom odporúčania pre podnikateľa, pričom však nie je rozhodnutím o samotnej zmluve (t.j. či je zakázaná alebo neplatná, resp. či je podnikateľ povinný zdržať sa plnenia dohody obmedzujúcej súťaž a odstrániť závadný stav, o čom úrad rozhoduje v iných konaniach v rámci svojich právomocí vyplývajúcich z ustanovenia § 11 ods.1 písm. b) a písm. c) zákona o ochrane hospodárskej súťaže).

Podľa konštatovania NS SR ide o rozhodnutie predbežnej povahy, ktoré v prípade splnenia ďalších predpokladov môže byť predpokladom pre vydanie sankčných rozhodnutí, s ktorými je už spojený vznik, zmena a zánik oprávnení alebo povinností podnikateľa.

Podľa názoru NS SR správnosť takéhoto záveru je podporená aj skutočnosťou, že citované ustanovenie je fakultatívneho charakteru, t.j. ponecháva na vôli podnikateľa, či o atest ("osvedčenie") požiada a predbežne si tak zadováži stanovisko úradu na obsah zmluvy (bez akýchkoľvek obmedzujúcich, resp. prikazujúcich následkov) alebo bude v tomto smere pasívny a vystaví sa tak v budúcnosti riziku priamych sankčných opatrení. Až do vydania rozhodnutia sankčnej povahy je však jeho právne postavenie nezmenené.

Za daných okolností, keďže takýto postup nie je pre žiadateľa obligatórny, nie je ani dost' možné preukazovať tvrdenie, že žiadateľ o negatívny atest bol jeho vydaním ukrátený na svojich právach, čo je nevyhnutným predpokladom konania o žalobe proti rozhodnutiu správneho orgánu v zmysle § 247 ods.1 OSP.

Najvyšší súd SR preto dospel k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie má charakter rozhodnutia predbežnej povahy a ako také je z preskúmvacej právomoci súdu v zmysle § 248 ods. 2 písm. e) OSP vylúčené, a preto konanie v súlade s ustanovením § 250d ods. 3 OSP zastavil.

Protest generálneho prokurátora SR

Podľa zákona č. 314/1996 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov prokurátor je oprávnený preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy v jednotlivých veciach. V prípade, ak rozhodnutím orgánu verejnej správy vydaným v jednotlivéj veci bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis, prokurátor podá protest orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal alebo orgánu nadriadenému alebo dozeraúcemu. Lehota na vybavenie protestu je 30 dní od jeho podania. Protimonopolný úrad SR postupuje v konaní o proteste prokurátora podľa § 69 Správneho poriadku.

V roku 2000 rozhodol Protimonopolný úrad SR o dvoch protestoch generálneho prokurátora SR.

FORMOVANIE A IMPLEMENTÁCIA INÝCH POLITÍK

Cieľom súťažnej právnej úpravy na Slovensku, ktorá je reprezentovaná zákonom o ochrane hospodárskej súťaže, je ochrana a podpora efektívnej súťaže, ako aj vytváranie podmienok na jej ďalší rozvoj s cieľom podporiť hospodársky rozvoj v prospech spotrebiteľov. Intenzita hospodárskej súťaže môže byť znížená pôsobením iných politík. Úlohou úradu je preto aj aktívna participácia v procese formulovania a implementácie iných politík, a to formou stanovísk k návrhom právnych predpisov, materiálom predkladaným na rokovanie vlády SR, stanovísk k privatizačným projektom, stanovísk v zmysle zákonov, z ktorých táto povinnosť vyplýva.

Stanoviská k návrhom právnych predpisov

Úrad sa v rámci legislatívneho procesu pravidelne zúčastňoval medzirezortného pripomienkového konania a predkladania stanovísk k návrhom právnych predpisov na rokovaní vlády SR. V rámci medzirezortných pripomienkových konaní v roku 2000 vypracoval úrad stanoviská k 278 návrhom právnych predpisov.

Medzi najvýznamnejšie pripomienky úradu, ktoré boli akceptované, patria stanoviská k nasledovným právnym predpisom a materiálom na rokovanie vlády SR:

- *Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb.*

V návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb. úrad odporúčal namiesto pojmu organizácia použiť pojem "podnikateľ". V návrhu novely zákona v § 32 a ods. 5 sa uvádza, že Ministerstvo financií SR po dohode s Hlavným bankovým úradom v odôvodnených prípadoch môže na žiadosť organizácie znížiť úhradu za vydobyté nerasty a úhradu za uskladňovanie plynov alebo kvapalín, prípadne povoliť oslobodenie od týchto úhrad. V návrhu zákona nie je definovaný pojem "odôvodnené prípady", na základe ktorých Ministerstvo financií SR zníži úhradu za vydobyté nerasty a povolí oslobodenie od týchto úhrad. Úrad má za to, že aplikáciou tohto ustanovenia môže dôjsť k obmedzovaniu hospodárskej súťaže, a to tým, že sa vytvoria nerovnaké podmienky pre podnikateľov.

- *Návrh lesníckej politiky SR do roku 2005*

V rámci medzirezortného pripomienkového konania k "Návrhu lesníckej politiky SR do roku 2005" úrad požadoval od Ministerstva pôdohospodárstva SR odstránenie rozporu vyhlášky Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR č. 103/1977 Zb. o postupe pri ochrane lesného pôdneho fondu v znení vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 329/1996 Z. z. so zákonom č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov, nakoľko citovaná vyhláška vytvára právny rámec pre zvýhodňovanie určitej skupiny podnikateľov na úkor ďalších, ktorí sú vo svojej podnikateľskej činnosti v hospodárskej súťaži diskriminovaní.

Závadnosť stavu spočíva v tom, že v zmysle citovanej vyhlášky Ministerstva

pôdohospodárstva SR pri žiadosti o vydanie rozhodnutia o vyňatí lesných pozemkov doklady podľa § 1 ods. 1 písm. d), f) a g) môžu vypracovávať len organizácie lesného hospodárstva riadené Ministerstvom pôdohospodárstva SR.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR požiadavku na odstránenie závažného stavu akceptovalo v plnom rozsahu a zaviazalo sa predmetný nedostatok odstrániť pri tvorbe zákona o lesoch a súvisiacich predpisov.

- *Analýza reorganizácie štátnych lesov vo vzťahu k vytvoreniu jedného štátneho podniku lesov SR*

Úrad požadoval dopracovanie analýzy v tom zmysle, aby táto bola doplnená o ďalšie údaje týkajúce sa pôsobenia štátneho podniku Lesy SR v hospodárskej oblasti, t.j. tam, kde smerovala uložená podmienka úradu pri schválení koncentrácie siedmich štátnych podnikov lesného hospodárstva z roku 1999. Ide najmä o zhodnotenie dopadu na jednotlivé regionálne, ako aj celoslovenské trhy s drevom, vrátane vyhodnotenia oblasti cien tak, aby predkladaná analýza v dostatočnom rozsahu zhodnotila reorganizáciu štátnych lesov vo vzťahu k vytvoreniu jedného štátneho podniku lesov v Slovenskej republike.

Požiadavka úradu bola akceptovaná len čiastočne, nakoľko podľa spracovateľa materiálu, vzhľadom na krátkosť existencie štátneho podniku Lesy SR a z dôvodu ešte neukončeného hospodárskeho roku, objektívne nemal k dispozícii potrebné údaje pre spracovanie analýzy v štruktúre požadovanej úradom. Túto požiadavku úrad uplatní znovu po vyhodnotení hospodárskeho roku 2000.

- *Návrh zákona o bankách*

Úrad v rámci medzirezortného pripomienkového konania vyjadril zásadnú pripomienku k ustanoveniu návrhu zákona o bankách, na základe ktorého sa navrhovalo, že banku ako štátny peňažný ústav môže založiť Ministerstvo financií SR za účelom konsolidácie a osobitného financovania vybraných odvetví. Vzhľadom na to, že prijatím predmetného ustanovenia by došlo k zvýhodňovaniu podnikateľov vybraných odvetví ekonomiky nad inými podnikateľmi a tým k vytvoreniu nerovnakých súťažných podmienok podnikateľskej činnosti podnikateľov, úrad v rámci medzirezortného pripomienkového konania trval na predmetnej zásadnej pripomienke. Zároveň úrad trval na zásadnej pripomienke k ustanoveniu návrhu zákona o bankách, ktorým by sa vytvorili nerovnaké podmienky v požiadavkách na podnikanie bánk, a to určením špeciálnych podmienok na podnikanie bánk založených ako štátne peňažné ústavy. Týmto by došlo k vytvoreniu nerovnakých súťažných podmienok v oblasti podnikateľskej činnosti bánk.

- *Návrh zákona o odpadoch a o zmene a doplnení zákona Národnej rady SR č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách*

Úrad navrhol doplniť návrh zákona o znenie, že autorizácia má platnosť na celom území Slovenskej republiky vzhľadom na to, že v rozhodnutí o udelení autorizácie nie je vymedzené územie jej platnosti. V záujme nediskriminácie podnikateľov, ktorí vykonávajú podnikateľskú činnosť na základe autorizácie a z hľadiska hospodárskej súťaže bolo žiadúce, aby títo podnikatelia mohli podnikat' na celom území Slovenskej republiky.

Úrad navrhol doplniť návrh zákona o znenie, že obce poskytujú fyzickým a právnickým

osobám informácie o zbere a preprave komunálneho odpadu na území obce a o sídlach a činnosti zariadení na nakladanie s odpadom na území obce. Vychádzajúc z riešenia prípadov na úrade väčšina občanov a podnikateľov v obci nemá vedomosť o povinnostiach obce pri nakladaní s komunálnym odpadom a povinnostiach, ktoré im vyplývajú zo všeobecne záväzného nariadenia o odpade vo svojej obci. Z tohto dôvodu sú doručované na úrad často zbytočné podnety, ktorými sa úrad musí zaoberať. Pri riešení takýchto podnetov sa úrad stretáva s neznalosťou zákona o odpade zo strany obecného úradu a z neho pre obec vyplývajúcich povinností, ako aj s neznalosťou obce, ktoré firmy na odvoz odpadu pôsobia na jej území.

- *Návrh zákona NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a zákon SNR č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov*

Úrad navrhol zmeniť § 7 ods. 5 navrhovaného zákona nasledovne: "Dopravná licencia na autobusovú linku sa udeľuje na určitý čas, maximálne na 8 rokov". Zmenu zákona úrad žiadal z hľadiska hospodárskej súťaže, rozvoja a podpory konkurenčného prostredia v pravidelnej autobusovej doprave a aby bola zabezpečená podmienka prevádzkovania pravidelnej autobusovej dopravy pre všetkých dopravcov za rovnakých podmienok. Firmy, ktoré podnikajú v pravidelnej autobusovej doprave by mohli súťažiť vo verejnej súťaži (podľa zákona č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní) o pridelenie linky na obmedzený čas. Vznikla by hospodárska súťaž bez narušenia integrovaného dopravného systému. Maximálna určitá doba bola určená na 8 rokov z dôvodu, že 8 rokov je predpokladaná maximálna doba návratnosti vložených investícií dopravcu. Podľa zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov doba odpisovania autobusov je štyri roky. Osemročnú životnosť nového autobusu predpokladá aj štúdia s názvom "Vyhodnotenie vplyvu neuhradených záväzkov štátu na ekonomiku podnikov SAD" Výskumného ústavu dopravného v Žiline.

Úrad navrhol výšku požadovaných finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu alebo z rozpočtu obce v hodnote 400.000 EURO znížiť na výšku určenú ustanovením § 2 ods. 3 zákona č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hodnota 400.000 EURO je pre slovenské pomery príliš vysoká a nekorešponduje so zákonom č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Stanoviská k privatizačným projektom

Vzťah úradu k privatizácii vyplýva z § 19 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, na základe ktorého je povinný do ôsmich pracovných dní vyjadriť sa k návrhu privatizačného projektu predloženého zakladateľom podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

V rámci pripomienkového konania k privatizačným projektom v priebehu roku 2000 úrad vydal stanoviská k 28 návrhom privatizačných projektov.

Stanoviská podľa zákona č. 59/1997 Z.z. o ochrane pred dumpingom pri dovoze tovaru

V zmysle tohto zákona Ministerstvo financií SR žiada o stanovisko úradu k otázke obmedzenia hospodárskej súťaže pri posudzovaní dumpingu pri dovoze tovaru a pri zisťovaní a posudzovaní dumpingovej ujmy. V priebehu roku 2000 úrad nebol požiadaný Ministerstvom financií SR o vydanie takéhoto stanoviska.

Stanoviská podľa zákona č. 214/1997 Z.z. o ochranných opatreniach pri dovoze

Úlohou zákona o ochranných opatreniach pri dovoze je ochraňovať domáce výrobné odvetvie pred zvýšeným množstvom dovážaného tovaru, ktorý hrozí vážnou ujmu odvetviu alebo postaveniu podnikateľa na trhu. Ministerstvo hospodárstva SR žiada písomné stanovisko aj od úradu. V priebehu roku 2000 sa Ministerstvo hospodárstva SR obrátilo na úrad so žiadosťou o stanovisko k podnetu Slovenského zväzu výrobných družstiev Bratislava a LIGAREX, a.s. Liptovský Mikuláš na ochranu pred nadmerným dovozom výrobkov kapitoly HS č. 42 z ČĽR. Úrad považoval uvedený podnet za neopodstatnený.

Stanoviská podľa zákona č. 226/1997 Z.z. o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach

V zmysle tohto zákona Ministerstvo hospodárstva SR vyžaduje písomné stanovisko úradu a ďalších troch ústredných orgánov štátnej správy k dovozu tovaru, na ktorý sú v krajine pôvodcu uplatňované subvencie, kde pri dovoze tohto tovaru do SR môže dôjsť k zámernému poškodeniu domáceho výrobného odvetvia. V priebehu roku 2000 nebol úrad Ministerstvom hospodárstva SR požiadaný o vydanie takéhoto stanoviska.

Presadzovanie princípov súťaže politiky a spolupráca s inštitúciami

Predseda úradu sa pravidelne zúčastňuje rokovaní vlády SR, je riadnym členom Porady ekonomických ministrov, členom Hospodárskej rady vlády SR a členom Rady vlády SR pre spoluprácu s OECD. Úrad je preto priamo zaangažovaný do jednotlivých politík vlády a má možnosť vyjadrovať sa k nim z hľadiska ochrany hospodárskej súťaže.

V priebehu roku 2000 úrad navštívili a s jeho činnosťou sa oboznámili predseda Výboru Národnej rady SR pre hospodárstvo, privatizáciu a podnikanie Jaroslav Volf a predseda Ústavného súdu SR Ján Mazák.

Úrad mal prostredníctvom svojich zamestnancov zastúpenie v mnohých orgánoch, či už v ministerských komisiách alebo priamo v poradných orgánoch vlády SR. Ako príklad uvádzame len niektoré z nich:

- Pracovný výbor Rady vlády SR pre spoluprácu s OECD,
- Pracovný výbor Ministerskej rady vlády SR pre európsku integráciu,
- Stále pracovné komisie Ministerstva financií SR pre reguláciu poštových a telekomunikačných služieb,
- Štátny fond trhovej regulácie Slovenskej republiky v poľnohospodárstve: presadzovanie zásad a princípov zákona o ochrane hospodárskej súťaže,
- Rada pre spotrebiteľskú politiku Ministerstva hospodárstva SR: presadzovanie princípov hospodárskej súťaže v spotrebiteľskej politike,
- Stála pracovná komisia pre reguláciu cien tepelnej energie pri MF SR. V pracovnej komisii sú zástupcovia Ministerstva hospodárstva SR, Protimonopolného úradu SR, Ministerstva financií SR, Slovenských elektrární, š.p., Bratislava a SPP, š.p., Bratislava,
- Medzirezortná komisia, ktorú zriadilo Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku SR a Fond národného majetku SR na vyhodnotenie návrhov na vstup strategického investora do spoločnosti SOLIVARY, a.s. Prešov. Komisia vypracovala návrh na výberové konanie na finančného poradcu a z prihlásených

spoločností vybrala spoločnosť, ktorá pôsobí ako finančný poradca pri príprave a organizácii obchodnej súťaže na predaj akcií spoločnosti SOLIVARY, a.s. Prešov,

- Komisia pre výber strategického partnera do Slovenských telekomunikácií, a.s. Bratislava. Výsledkom činnosti tejto komisie bol výber Deutsche Telecom, ako najvhodnejšieho strategického investora pre Slovenské telekomunikácie, a.s., Bratislava.

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

V priebehu roku 2000 boli hlavnými prioritami úradu v oblasti medzinárodných vzťahov vstup Slovenskej republiky do Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a prístupový proces Slovenskej republiky do Európskej únie. Úrad však venoval pozornosť aj bilaterálnym vzťahom s partnerskými inštitúciami a účasti na medzinárodných konferenciách s cieľom držať krok so svetovým vývojom práva a politiky hospodárskej súťaže.

Účasť v medzinárodnom integračnom procese z hľadiska aproximácie práva

Uskutočňovanie procesu aproximácie práva Slovenskej republiky s právom Európskej únie je jedným z krokov k dosiahnutiu plnohodnotného členstva Slovenskej republiky v Európskej únii. Podľa negociačnej pozície Slovenskej republiky pre kapitolu č. 6 Hospodárska súťaž Slovenská republika akceptuje *acquis* v kapitole "Hospodárska súťaž" a k cieľovému dátumu vstupu SR do EÚ 1. januára 2004 je pripravená *acquis* v tejto oblasti implementovať.

V Pravidelnej správe Európskej komisie o pripravenosti Slovenskej republiky na vstup do Európskej únie za rok 2000 z 8. 11. 2000, ktorou Európska komisia zhodnotila pokrok dosiahnutý Slovenskou republikou sa konštatuje, že platný zákon o ochrane hospodárskej súťaže je vo veľkej miere v súlade s pravidlami ES, pričom bolo pozitívne hodnotené prijatie novely tohto zákona, ktorá odstránila výnimku zo zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž pre dohody a zosúladené postupy podnikateľov v poľnohospodárskej výrobe pre mlieko, cukrovú repu, zemiaky, jatočný dobytok, olejninu, obiloviny, ovocie a zeleninu, zaviedla pravidlo *de minimis* pri posudzovaní dohôd obmedzujúcich súťaž, zaviedla nové znenie právneho inštitútu negatívneho atestu a upravila tzv. individuálnu výnimku z aplikácie všeobecného zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž v ponímaní súťažného komunitárneho práva. Podľa pravidelnej správy je potrebné prijať sekundárnu legislatívu týkajúcu sa výpočtu obratu a oznámenia koncentrácií a zabezpečiť ďalšie zladenie s právom EÚ predovšetkým v súvislosti s politikou ES v oblasti skupinových výnimiek a s vývojom *acquis communautaire* o vertikálnych obmedzeniach. Podľa Európskej komisie by mal Protimonopolný úrad SR zabezpečiť, aby sa antitrustové pravidlá účinne uplatňovali a realizovali a aby sa prioritou stali prípady, ktoré sa týkajú najzávažnejšieho porušovania hospodárskej súťaže.

Kľúčovým dokumentom v procese približovania sa k nadobudnutiu plnohodnotného členstva v Európskej únii je Národný program pre prijatie *acquis communautaire* z marca 2000. V rámci krátkodobých priorít Národného programu pre kapitolu hospodárska súťaž bola splnená úloha prijať novelu zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Novela bola dňa 17.3.2000 prijatá Národnou radou Slovenskej republiky a nadobudla účinnosť dňa 13.4.2000. Prijatím novely sa dosiahol ďalší pokrok v procese doladovania slovenského súťažného práva s právom EÚ. Druhou úlohou zaradenou medzi krátkodobé priority národného programu je prijatie nového zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Cieľom nového zákona o ochrane hospodárskej

súťaže, ktorého návrh bol vládou SR schválený 31.10.2000, je reagovať na skúsenosti Protimonopolného úradu Slovenskej republiky pri aplikácii v súčasnosti platného zákona o ochrane hospodárskej súťaže a na niektoré zmeny komunitárneho práva v záujme ďalšieho približovania nášho právneho poriadku k právu EÚ. Prijatím nového zákona o ochrane hospodárskej súťaže a naň nadväzujúcich vyhlášok sa dokončí zosúladovanie pravidiel a postupov v oblasti hospodárskej súťaže so súťažným právom EÚ a dosiahne sa plná aproximácia s *acquis communautaire* pre oblasť hospodárskej súťaže. Predpokladaný termín účinnosti nového zákona o ochrane hospodárskej súťaže dňa 1.1.2001 nebolo možné splniť vzhľadom na zdĺhavosť legislatívneho procesu a bol posunutý na 1.5.2001.

Strednodobou prioritou Národného programu pre prijatie *acquis communautaire* pre kapitolu Hospodárska súťaž je prijať vyhlášku o skupinových výnimkách pre dohody obmedzujúce hospodársku súťaž s dátumom účinnosti 1.12.2002. Vypracovanie tejto sekundárnej legislatívy vychádza z požiadavky EÚ o začlenenie hlavných princípov skupinových výnimiek z aplikácie všeobecného zákazu dohôd obmedzujúcich súťaž do slovenského právneho poriadku.

Za účelom posúdenia pripraveného návrhu zákona o ochrane hospodárskej súťaže úrad vyvinul tri zahraničné aktivity. Prvou z nich bolo prediskutovanie návrhu so zástupcami Generálneho riaditeľstva EÚ pre súťažv Bruseli, pričom zástupcovia úradu sa zaviazali zapracovať pripomienky, ako i vypracovať sekundárnu legislatívu. Úrad požiadal o expertnú pomoc aj uznávaného zahraničného odborníka bývalého generálneho riaditeľa Švédskeho úradu pre súťaž a súčasného predsedu pracovnej skupiny pre súťaž pri Európskej komisii pána Jörgena Holgerssona. Predseda úradu na odporúčanie Generálneho riaditeľstva EÚ osobne navštívil tiež partnerské inštitúcie v Portugalsku, Radu pre súťaž a Generálne riaditeľstvo pre obchod a súťaž.

V máji sa uskutočnilo v Bruseli druhé stretnutie Konferencie o pristúpení SR do EÚ, na ktorom bolo oficiálne otvorených osem kapitol, medzi iným i kapitola Hospodárska súťaž. V negociačnej pozícii Slovenská republika konštatovala, že je pripravená v plnom rozsahu implementovať *acquis* v kapitole Hospodárska súťaž k 1.1.2004. Nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže zabezpečí úplnú aproximáciu práva hospodárskej súťaže v časti antitrust, za ktorý je zodpovedný Protimonopolný úrad SR. Za oblasť štátnej pomoci je zodpovedný Úrad pre štátnu pomoc.

Šiesta konferencia Európskej únie a kandidátskych krajín o súťaži bola zameraná na modernizáciu súťažného práva EÚ, nový prístup k horizontálnym a vertikálnym dohodám v zmysle súťažného práva EÚ a boj proti kartelom. Odhaľovaniu kartelov sa v priebehu roka 2000 venovala pozornosť na viacerých medzinárodných fórach, ktorých závery vyústili do konštatovaní, že úrady na ochranu súťaže musia mať efektívne nástroje boja proti kartelom, ako sú právo ukladať pokuty a penále, spolupráca medzi úradmi a tzv. program zhovievavosti, t.j. možnosť znížiť pokutu za určitých podmienok výhodných pre úrad.

Vstup SR do OECD

V septembri 2000 dostala Slovenská republika oficiálne pozvanie za tridsiateho člena Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj. Vstupu SR predchádzala intenzívna práca ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, ktoré boli gestormi v jednotlivých výboroch OECD. Protimonopolný úrad SR je gestorom Výboru OECD pre právo a politiku hospodárskej súťaže. V priebehu roka predložil do tohto výboru a jeho pracovných

skupín Výročnú správu úradu za rok 1999 a príspevok o podpore súťaže v odvetví slovenského plynárenstva.

Bilaterálne vzťahy

V rámci dlhoročnej spolupráce a dobrých kontaktov s nemeckými inštitúciami Helmut Lutz, vedúci kartelového úradu pri Bavorskom ministerstve pre hospodárstvo, podnikanie a technológiu pri svojej návšteve Bratislavy, uskutočnenej v rámci bilaterálnej spolupráce medzi SR a Bavorskom, informoval zamestnancov úradu o zmenách v nemeckom práve hospodárskej súťaže. Zároveň prebehlo i vzájomné rokovanie s predsedom úradu.

V rámci stredoeurópskeho regiónu úrad udržiaval úzke kontakty, ktoré spočívali vo vzájomnom informovaní sa o vývoji v oblasti práva hospodárskej súťaže, ale najmä o riešení jednotlivých prípadov, ktoré mali buď spoločných účastníkov konania alebo prvky správania sa podnikateľov. Takouto formou bola prekonzultovaná koncentrácia maďarskej spoločnosti MOL Budapešť a slovenskej rafinérie Slovnaft, a.s. Bratislava. Úrad intenzívne spolupracoval i s českým Úradom na ochranu hospodárskej súťaže, a to pri riešení súťažných problémov v oblasti káblovej televízie a papierenského priemyslu.

Zahraničné projekty

National Economics Research Associates (ďalej len "NERA") vyhrala tender Ministerstva pre medzinárodný rozvoj Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, aby poskytli technickú pomoc pre Protimonopolný úrad SR. Účelom projektu technickej pomoci, ktorý bol schválený v novembri 2000, je posilnenie úradu a dobudovanie kapacít na zvýšenie úrovne efektívnej súťaže na Slovensku v súlade s požiadavkami EÚ. Projekt Protimonopolného úradu SR obsahuje nástroje, ktoré podpora hospodársku súťaž a pomôžu rozvíjať prostredie, ktoré povzbudzuje ekonomický rast a investovanie. Projekt stavia na predchádzajúcej pomoci podporovanej prostredníctvom už spomínaného ministerstva, ktorú tiež realizovala NERA, s cieľom prispieť k rozvoju znalosti súťažnej problematiky zamestnancov úradu. Projekt obsahuje tri časti, a to:

- a. poskytnutie poradenstva a odborného vedenia pri technických súťažných otázkach a záležitostiach, ktoré sa týkajú súťažnej politiky, prostredníctvom série troch seminárov,
- b. inštitucionálnu rozvojovú podporu,
- c. limitovaný počet študijných výjazdov.

V septembri začala realizácia Phare projektu s názvom Právna pomoc pri aproximácii legislatívy, ktorá je zameraná na krátkodobé priority a dlhodobé priority Partnerstva pre vstup. Konkrétnu právnu pomoc bude organizovať APS Consortium so sídlom v Bratislave formou všeobecných analýz, informácií, porovnávacích štúdií, stanovísk, právnych rád, pomoci pri príprave návrhov právnych predpisov, posúdenia už vypracovaného návrhu právneho predpisu a pod. Výhody z tohto projektu však úrad získa až v roku 2001. Právna pomoc konzorcia sa sústreďí predovšetkým na vypracovanie návrhu výhlášky o skupinových výnimkách.

MÉDIÁ A OSVETA

V roku 2000 uskutočnili pracovníci úradu niekoľko prednášok, orientovaných na odbornú verejnosť i do vlastných radov.

Prednášky pre odbornú verejnosť sa uskutočnili predovšetkým na Ekonomickej univerzite v Bratislave, v Klube ekonómov pri Ekonomickej Univerzite v Bratislave, na Univerzite J.A.Komenského v Bratislave, na Technickej univerzite vo Zvolene, v Centre pre európsku politiku, na Konferencii o financovaní lesného hospodárstva a vo Francúzsko - slovenskej obchodnej komore a v obchodných akadémiach.

Prednášku pre zamestnancov úradu na tému Rozhodovacia činnosť v oblasti súťaže v Európskej únii si pripravila zamestnankyňa z odboru legislatívno-právneho a európskej integrácie. Prednáška sa uskutočnila za prítomnosti zástupcu Európskeho inštitútu pre verejnú správu v Luxembursku pána Petra Goldschmidta ako ukončenie projektu realizovaného týmto inštitútom pod názvom "Školenie v oblasti práva EÚ pre štátnych úradníkov zo SR". Obsahom prednášky bola prezentácia rozhodnutia Európskej komisie vo veci žiadosti o negatívny atest a rozhodnutie Európskeho súdneho dvora vo veci predbežnej otázky rakúskeho kartelového súdu.

Transparentnosť práce úradu

Počas roku 2000 úrad ďalej pracoval na zvýšení transparentnosti svojej činnosti. K najvýznamnejším prostriedkom patria:

- internetová stránka úradu, kde na adrese www.antimon.gov.sk možno nájsť v plnom znení všetky právoplatné rozhodnutia úradu vydané po 01.01.1999, ďalej informácie o všetkých začatých správnych konaniach úradu, o vydaných prvostupňových rozhodnutiach, o opravných prostriedkoch podaných proti nim, o vydaných druhostupňových rozhodnutiach, o rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR a mnohé iné informácie o aktuálnej činnosti úradu. Od 01.01.2001 zverejňuje úrad na svojej internetovej stránke aj informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.
- publikovanie informácií o činnosti úradu dvakrát za mesiac v denníku Hospodárske noviny v rubrike "Protimonopolný úrad SR informuje". Anglická verzia tejto rubriky sa nachádza na internetovej stránke úradu.